

**Országos Magyar Matematika Olimpia
Megyei szakasz, 2019. január 26.
V. osztály**

1. Feladat (10 pont)

Egy trópusi szigeten nem használnak pénzt. 50 banán 20 kókuszdiót ér, 30 kókuszdió 12 ananászt, 100 ananászért 1 csónakot adnak.

- Hány banánt ér egy csónak?
- Ha az ifjú szigetlakó örökölt egy csónakot és elcserélné, akkor kaphat-e érte 72 ananászt és 68 kókuszdiót?

2. Feladat (10 pont)

Adottak az $A = \left\{ 11^2 + (2^1 - 2^9 : 2^8)^{11} + 3 \cdot \left[13 + 3 \cdot (3^2 + 3^{211} : (3^{104})^2) \right] \right\}^{19}$ és

$B = \left\{ \left[(3^{12} + 9^5 + 27^3) + 3^6 \cdot (1 + 2 + 3 + \dots + 62) : 7 \cdot 4 \right] : (93 + 93 \cdot 6) \right\}^{19}$ természetes számok.

- Igazold, hogy az A szám négyzetszám.
- Igazold, hogy a B szám nem négyzetszám.
- Hasonlítsd össze az A és B természetes számokat.

3. Feladat (10 pont)

A mellékelt ábrán egy számtáblázat látható, amelynek 2019 sora van.

- Hányas szám áll az utolsó sor közepén?

- Hányszor jelenik meg a táblázatban az 1000-es szám?

			2			
		2	4	2		
			2	4	6	4
				2	4	2
		2	4	6	8	6
				4	2	

(Matlap)

4. Feladat (10 pont)

Jancsi ajándékot vásárol Júliskának. Az első ajándék kétszer drágább, mint a második, de fele a harmadik ajándék áránál 1 lejjel kisebb árnak. Tudva, hogy a pénztárcájában annyi pénz volt amennyi a legnagyobb háromjegyű páros természetes szám, valamint 5 lejt költött taxira, és a pénztárcájában annyi pénz maradt, mint ahány háromjegyű páratlan különböző számjegyekből álló szám van, számítsd ki:

- Mennyi pénz maradt a pénztárcájában vásárlás után?
- Mennyit költött az ajándékokra összesen?
- Mennyibe kerültek az ajándékok külön-külön?

Országos Magyar Matematika Olimpia
Megyei szakasz, 2019. január 26.

Javítókulcs
V. osztály

1. Feladat (10 pont)

Egy trópusi szigeten nem használnak pénzt. 50 banán 20 kókuszdiót ér, 30 kókuszdió 12 ananászt, 100 ananászáért 1 csónakot adnak.

- a. Hány banánt ér egy csónak?
- b. Ha az ifjú szigetlakó örökölt egy csónakot és elcserélné, akkor kaphat-e érte 72 ananászt és 68 kókuszdiót?

Nagy Jenő, Székelyudvarhely

Megoldás:

Hivatalból

1 p.

a.

1 csónak = 100 ananász

12 ananász = 30 kókuszdió, tehát 2 ananász = 5 kókuszdió,

1 p

ebből 100 ananász = $50 \cdot 5$ kókuszdió = 250 kókuszdió

1 p

Ez alapján 1 csónak = 250 kókuszdió

50 banán = 20 kókuszdió, tehát 5 banán = 2 kókuszdió,

1 p

ebből 250 kókuszdió = $125 \cdot 5$ banán = 625 banán

1 p

Így 1 csónak = 625 banán

1 p

b.

1 csónak = 100 ananász

1 csónak = 72 ananász + 28 ananász

1 p

2 ananász = 5 kókuszdió, így 28 ananász = $14 \cdot 5$ kókuszdió = 70 kókuszdió

2 p

Tehát egy csónakért megkapja a kért gyümölcsöket. (két kókuszdióval többet kapna)

1 p

2. Feladat (10 pont)

Adottak az $A = \left\{ 11^2 + (2^1 - 2^9 : 2^8)^{11} + 3 \cdot \left[13 + 3 \cdot (3^2 + 3^{211} : (3^{104})^2) \right] \right\}^{19}$ és

$B = \left\{ \left[(3^{12} + 9^5 + 27^3) + 3^6 \cdot (1 + 2 + 3 + \dots + 62) : 7 \cdot 4 \right] : (93 + 93 \cdot 6) \right\}^{19}$ természetes számok.

- Igazold, hogy az A szám négyzetszám.
- Igazold, hogy a B szám nem négyzetszám.
- Hasonlítsd össze az A és B természetes számokat.

Hajdú Aliz-Tímea, Olthévíz

Megoldás:

Hivatalból

1 p.
a.

$$A = \left\{ 11^2 + 0^{11} + 3 \cdot \left[13 + 3 \cdot (3^2 + 3^3) \right] \right\}^{19}$$

1 p

$$A = \left\{ 121 + 0 + 3 \cdot \left[13 + 3 \cdot 36 \right] \right\}^{19}$$

1 p

$$A = 484^{19}$$

1 p

$$A = (22^2)^{19} = (22^{19})^2, \text{ tehát } A \text{ négyzetszám.}$$

1 p
b.

$$B = \left\{ \left[(3^{12} + 3^{10} + 3^9) + 3^6 \cdot 31 \cdot 63 : 7 \cdot 4 \right] : (93 \cdot 7) \right\}^{19}$$

1 p

$$B = \left\{ \left[3^9 \cdot 31 + 3^6 \cdot 31 \cdot 36 \right] : (93 \cdot 7) \right\}^{19}$$

1 p

$$B = (3^7)^{19}$$

1 p

$$B = (3^7)^{19} = 3^{7 \cdot 19},$$

1 p

Mivel $7 \cdot 19$ páratlan következik, hogy B nem négyzetszám.

c.

$$A = (22^2)^{19}$$

$$B = (3^7)^{19}$$

$$22^2 < 27^2 = (3^3)^2 = 3^6 < 3^7$$

1 p

3. Feladat (10 pont)

A mellékelt ábrán egy számtáblázat látható, amelynek 2019 sora van.

- Hányas szám áll az utolsó sor közepén?
- Hányszor jelenik meg a táblázatban az 1000-es szám?

2
2 4 2
2 4 6 4 2
2 4 6 8 6 4 2
.....

Matlap

Megoldás:

Hivatalból

1 p.

a.

A számtáblázat 1. sorában közepén a $2 = 1 \cdot 2$ áll

1 p

2. sorában közepén a $4 = 2 \cdot 2$ áll

1 p

3. sorában közepén a $6 = 3 \cdot 2$ áll

1 p

Tehát a 2019. sorban közepén a $2019 \cdot 2 = 4038$ áll

1 p

b.

Az 1000-es először az 500. sorban jelenik meg

1 p

Az 501. sortól soronként kétszer jelenik meg

1 p

$2019 - 500 = 1519$ sorban jelenik meg kétszer az 1000-es szám

1 p

Tehát $1 + 2 \cdot 1519 = 3039$ -szer jelenik meg

2 p

4. Feladat (10 pont)

Jancsi ajándékot vásárol Juliskának. Az első ajándék kétszer drágább, mint a második, de fele a harmadik ajándék áránál 1 lejjel kisebb árnak. Tudva, hogy a pénztárcájában annyi pénz volt amennyi a legnagyobb háromjegyű páros természetes szám, valamint 5 lejt költött taxira, és a pénztárcájában annyi pénz maradt, mint ahány háromjegyű páratlan különböző számjegyekből álló szám van, számítsd ki:

- Mennyi pénz maradt a pénztárcájában vásárlás után?
- Mennyit költött az ajándékokra összesen?
- Mennyibe kerültek az ajándékok külön-külön?

Zajzon Csaba, Barót

Megoldás:

Hivatalból

1 p.

a.

A háromjegyű szám utolsó számjegye 1,3,5,7,9 lehet, ez 5 lehetőség

1 p

Első számjegy nem lehet 0 és nem lehet egyenlő az utolsóval, ez 8
lehetőséget jelent.

1 p

A középső számjegy nem lehet egyenlő az elsővel és az utolsóval, ez 8 1 p
lehetőséget jelent.

A pénztárcában maradt $8 \cdot 8 \cdot 5 = 320$ lej. 1 p

b.

A pénztárcában 998 lej volt. 1 p

Az ajándékokra összesen $998 - 320 - 5 = 673$ lejt költött. 1 p

c.

II. ajándék •————• 1 p

I. ajándék •————•————•

III. ajándék •————•————•————•————•————•————• 1 lej

$673 - 1 = 672$ (a 7 szakasz) 1 p

$672 : 7 = 96$ (1 szakasz)

Az ajándékok ára 96 lej, $96 \cdot 2 = 192$ lej, $96 \cdot 4 + 1 = 385$ lej. 1 p